

NY KUNNSKAP: – Så vidt vi vet har ingen andre så langt funnet en slik sammenheng før, sier Toralf Melsom, førsteamanuensis og overlege ved Universitetssykehuset Nord-Norge. Foto: Ingunn Bendiksen

- NORSK STUDIE

Lett forhøyet blodsukker kan gi nyreskade

Lett forhøyet blodsukker, såkalt prediabetes, ser ut til å skade nyrene. Funnene vekker oppsikt.

Publisert: 2016-01-04 14.26
Lisbeth Nilsen
lisbeth.nilsen@dagensmedisin.no

Førsteamanuensis ved Universitetet i Tromsø og overlege på Nyreseksjonen ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Toralf Melsom, er førsteforfatter av studien som nylig er forhåndspublisert på nett i American Journal of Kidney Diseases.

Under grensen for diabetes

Diabetes er den ledende årsaken til nyresykdom og nyresvikt, men ifølge Melsom er det nytt at nyrene får skader allerede ved forhøyet blodsukker, men under grensen for diabetes.

Artikkelforfatterne viser at den patologiske prosessen for nyreskade, som unormalt høy filtrasjon og små mengder proteinutskillelse i urinen (albuminuri), starter før diabetes har utviklet seg.

– Så vidt vi vet har ingen andre så langt funnet en slik sammenheng før, sier Toralf Melsom til Dagens Medisin.

Funnene vekker oppsikt og er blant annet omtalt av Reuter.

Doblet risiko

Risikoen for påvist høy filtrasjon i nyrene og for albuminuri var henholdsvis doblet og økt med over 1,8 ganger hos dem med prediabetes, sammenlignet med personer som hadde normalt blodsukker.

– For pasienter med diabetes, har flere studier vist at høy filtrasjon er skadelig. For de med prediabetes har det ikke vært vist, men vår studie indikerer at det samme gjelder for dem med prediabetes. Albuminuri er et tidlig tegn på nyreskade, forteller Melsom.

Ifølge Melsom har tidligere studier forsøkt å finne en link mellom forhøyet blodsukker/prediabetes og nyreskader, men resultatene av disse studiene har ikke vært entydige.

Tett oppfølging

– *Er nyreskaden reversibel?*

– Ja, vi tror dette er en forholdsvis tidlig fase, så det kan være mulig å bremse opp nyreskaden. Derfor er det et poeng å være bevisst at den skadelige prosessen ser ut til å starte før diabetes utvikler seg, svarer Melsom.

– *Hvilke konsekvenser bør funnene deres få for klinisk praksis?*

– Den påviste sammenhengen betyr ikke at alle med prediabetes skal ha behandling med medisiner, men de bør følges tett opp med råd om livsstilsendring. Hyperfiltrasjon er ikke lett å oppdage med vanlige blodprøver. I studien har vi målt dette med den mest pålitelige metoden. I allmennpraksis kan man sjekke urinen for albumin. Hvis det blir påvist albuminuri, kan det kanskje være fornuftig med mer aggressiv livsstilsendring og eventuelt blodtrykksmedisinering, sier Melsom.

Rammer opptil tre av ti

De norske forskerne har brukt internasjonale definisjoner for prediabetes og har slått sammen fastende blodsukker og HbA1c (langtidsblodsukker).

Et fastende blodsukker på over 7 defineres som diabetes, mens verdier mellom 5,6 og 7 er prediabetes i amerikansk definisjon, og mellom 6,1 og 7 med internasjonal definisjon.

Langtidsblodsukker på 6,5 og høyere defineres som diabetes. Fra 6 til 6,4 er internasjonal definisjon på prediabetes, mens amerikansk definisjon fra 5,7 til 6,4.

– Vi har korrigert for risikofaktorer som høyt blodtrykk, endring i eventuell blodtrykksmedisin og overvekt og har ekskludert dem med diabetes, sier Melsom.

– *Har dere sett på om det er forskjell i risiko for dem med og uten høyt blodtrykk?*

– Nei, vi har bare justert for høyt blodtrykk i analysene våre.

Melsom legger til at prediabetes er omtrent dobbelt så vanlig som diabetes, og rammer 20-35 prosent av alle voksne.

– Omtrent 45-50 prosent av dem med prediabetes vil i løpet av ti år utvikle diabetes.

Nyrestudien ”The Renal Iohexol Clearance Survey Follow-Up Study (RENIS-FU), er en del av Tromsøundersøkelsen, og inkluderte 1.324 personer, hvorav 595 hadde prediabetes ved studiestart. Deltakerne ble i gjennomsnitt fulgt i 5,6 år.

Studien omfatter personer i alderen 50-62 år.

– Men det er ingen grunn til å tro er det annerledes for yngre, eller eldre. Ingenting tyder på at den økte risikoen ved prediabetes ikke også gjelder andre aldersgrupper.